

PREDTISKI DOHODNINSKIH NAPOVEDI PRIHAJAJO

Letos nam prvič ni potrebno izpolnjevati dohodninske napovedi – predtisk napovedi nam bo poslala Davčna uprava RS do konca maja! Na ta informativni izračun plačila dohodnine bo treba v roku v 15 dneh po prejemu poslati ugovor, če v izračunu najdemo pomanjkljivosti. V kolikor ugovora ne bomo poslali, bo po tem roku avtomatsko postal dohodninska odločba.

Katere vrste dohodkov fizičnih oseb pozna veljavni Zakon o dohodnini (**ZDoh-2**)?

Dohodki po zakonu so: dohodek iz zaposlitve, dohodek iz dejavnosti, dohodek iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti = katastrski dohodek (KD), dohodek iz oddajanja premoženja v najem (najemnine, zakupnine), dohodek od kapitala in drugi dohodki. Vsi ti dohodki se seštevajo in vplivajo na višino plačila dohodnine. Le- ta se plačuje po t.i. dohodninski lestvici – po posameznih razredih, odvisno pač, »do kakšnih višin seže«. naša dohodninska osnova. Za leto 2007 ta lestvica izgleda takole:

Če je letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih				
nad	do					
	6.800			16 %		
6.800	13.600	27 %	nad	6.800	2.924	+
13.600		41 %	nad	13.600		

Vendar vsi zavezanci ne bodo prejeli informativnega izračuna DURS-a in sicer:

- zavezanci z manj kot 2.800 € obdavčljivih dohodkov letno
- zavezanci, ki poleg pokojnine niso imeli več kot 80 € obdavčljivih dohodkov, razen če niso pri pokojnini plačevali akontacije dohodnine in tudi niso uveljavljali posebne olajšave za vzdrževane družinske člane.

Zavezanci, ki do konca maja ne bodo prejeli predtiska, pa bi ga glede na višino svojih dohodkov morali, so dolžni sami vložiti napoved.

Načini ugotavljanja davčne osnove v kmetijstvu in gozdarstvu

ZDoh-2 pozna tri načine obdavčevanja kmetijskih in gozdarskih ter z njima povezanih dejavnosti. Tako imenovana osnovna kmetijska in gozdarska dejavnost je praviloma obdavčena po **katastrskem dohodku (KD)**.

Nekatere kmetijske dejavnosti, kot npr. intenzivna pridelava vrtnin, reja živine, ki ni pretežno vezana na doma pridelano krmo (čebelarstvo, perutninarstvo, prašičereja, ...), trsničarstvo, drevesničarstvo, okrasno vrtnarstvo ipd. ter dopolnilne dejavnosti na kmetiji se v Zdoh-2 obravnavajo kot dejavnosti, od katerih se ugotavlja **dejanski dohodek** kot razlika med prihodki in odhodki dejavnosti. Zakon pozna še poenostavljeno obliko tega načina in sicer ugotavljanje dohodka kot razlike med prihodki in **normiranimi odhodki** v višini (70% za kmetijske in gozdarske dejavnosti). Na lastno željo zavezanca je mogoče tudi za osnovno kmetijsko in gozdarsko dejavnost ugotavljati dohodnino po dejanskem dohodku ali po normiranih odhodkih (prostovoljni zavezanci za dobo 5 let).

Obdavčitev osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti

Davčna osnova za osnovno kmetijsko in gozdarsko dejavnost je katastrski dohodek (KD). Ta način pavšalnega obdavčevanja je že tradicionalen in najbolj razširjen način obdavčitve osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti. KD –ju se po sedaj veljavnem zakonu o dohodnini pripišejo povprečne subvencije, izplačane na hektar kmetijskega zemljišča v RS v davčnem letu. Ta izračun je za leto 2007 narejen na ta način, da se skupni znesek obdavčljivih subvencij, izplačanih (na primer) za vse njivske površine, deli s skupno površino vseh njiv v zemljiškem katastru. Dobljeni znesek se pripiše KD-ju katastrske parcele njiva kot povprečna subvencija na hektar. Za leto 2007 so ti zneski sledeči:

katastrska kultura njiva 160 €/ha, travnik, pašnik 60 €/ha, gozd 1 €/ha in 7 € na čebelji panj. Ker so na ta način plačniki davka od izplačanih subvencij lastniki zemljišč ali drugi imetniki uporabe, in ne dejanski prejemniki subvencij, je ta zakonska rešitev sprožila burne reakcije prizadete javnosti. Posredna, a nič manj huda posledica tega načina obdavčitve je, da v primeru kmečkih gospodinjstev, ki jim je kmetijstvo glavna dejavnost (t.i. »čisti kmetje«), vpliva na možnost uveljavljanja otroških dodatkov, višino plačila vrta, možnost bivanja v dijaških in študentskih domovih ipd. Katastrski dohodek (sedaj povečan s povprečnimi subvencijami na hektar) je namreč osnova za ugotavljanje dohodkovnega statusa navedenih gospodinjstev.

Pripisovanje katastrskega dohodka zemljišč posameznim zavezancem

Kmečko gospodinjstvo je skupnost oseb, ki živijo v istem gospodinjstvu, ter imajo na dan 30. junija v letu v lasti, zakupu ali uporabi kmetijska in gozdna zemljišča, s skupnim katastrskim dohodkom najmanj 200 € (skupaj s pripisanimi povprečnimi subvencijami) ali skupno vsaj 40 čebeljih panjev. V tem primeru se članom kmečkega gospodinjstva pripiše KD na osnovi pravice uporabe posameznih parcel oz. panjev, ki jih posameznik ima. Če imajo člani gospodinjstva skupno manj kot 200 € KD ali manj kot 40 čebeljih panjev, ti prejemki ne gredo v dohodninsko osnovo.

Imetnik pravice uporabe zemljišča v tekočem davčnem letu je fizična oseba, ki je do 30.junija davčnemu uradu predložila podpisano izjavo, da je dejanski uporabnik zemljišča (čeprav ni lastnik tega zemljišča). V tem primeru se imetniku pravice uporabe pripiše KD tega zemljišča.

KD agrarne skupnosti se pripiše članu skupnosti v lastniškem deležu ali po deležu pravice uporabe.

Novosti, ki jih prinaša ZDoh-2

S spremembami Zakona o dohodnini so z 2007 letom ukinjene olajšave za investicijska vlaganja ter znižanje katastrskega dohodka zaradi naravnih nesreč, ki smo jih poznali v predhodnih letih. V zameno pa so po novem investicijske podpore za osnovno kmetijsko in gozdarsko dejavnost, izplačila na podlagi zavarovanja za škodo v zvezi z osnovno kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo in denarne pomoči za naravne in druge nesreče v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti oproščene plačila dohodnine.

Plačila dohodnine so še nadalje oproščeni prejemki od medsosedske pomoči (strojni krožki), subvencij kmetijskega okoljskega programa, Nature 2000, plačila vodenja FADN knjigovodstva.

Še vedno ostaja možnost uveljavljanja oprostitev plačila katastrskega dohodka za posamezne parcele iz številnih razlogov (19), naj omenimo le nekatere: za zemljišča, dana v zakup; ki so z agromelioracijami postala bolj uporabna ali rodovitna, na katerih se zasadijo novi vinogradi, hmeljišča, sadovnjaki ali drugi trajni nasadi, ki se pogozdijo, ipd.

Obdavčitev po dejanskem dohodku in normiranih odhodkih

Nekatere kmetijske dejavnosti, ki niso pretežno vezane na izrabo kmetijskih zemljišč (nekaj smo jih uvodoma že našteali), in dopolnilne dejavnosti na kmetiji ugotavljajo dejanski dohodek z vodenjem knjigovodstva. To prinaša na kmetijo več »papirnatih« opravil in dodatne stroške za plačilo knjigovodje (ki pa so priznani strošek poslovanja). V tem primeru se morajo člani kmečkega gospodinjstva dogovoriti za enega nosilca – davčnega zavezanca, ki bo prevzel nase vsa opravila in davčna bremena dohodnine iz naslova kmetovanja. Nosilec se lahko dogovorno tudi zamenja z drugim članom gospodinjstva.

Poenostavljeno obliko knjigovodstva na kmetiji predstavlja način obdavčitve po normiranih odhodkih. V tem primeru mora davčni zavezanec voditi le knjigo prihodkov in davčnemu uradu prijaviti promet. Davčni urad mu od prikazanega prometa sam odbije 70% normiranih stroškov, preostalih 30% predstavlja davčno osnovo.

Opozoriti velja, da se v primeru vodenja knjigovodstva (katerekoli oblike) v prihodke všteto vsi prejemki, torej tudi **vse prejete subvencije**, tudi tiste, ki so pri obdavčitvi osnovne kmetijske dejavnosti oproščene plačila dohodnine! Res pa je, da se v knjigovodskih evidencah lahko uveljavlja skoraj vse stroške poslovanja, razen lastnega dela (le-ta je osnova za naš dohodek, ki ga knjigovodsko ugotovimo kot rezultat poslovanja in je predmet dohodninske obdavčitve). Lahko pa uveljavljamo stroške najete delovne sile.

Omenili smo že, da se za ta način obdavčitve lahko odloči tudi kmetija, ki opravlja osnovno kmetijsko in gozdarsko dejavnost. V tem primeru se mora nosilec dejavnosti prijaviti davčnemu uradu do konca novembra tekočega leta, davčni zavezanec pa postane s 1. januarjem naslednjega leta (za dobo 5. let). Zemljišča kmetije, za katero se ugotavlja dejanski dohodek in ne pavšalni (KD), so oproščena plačila KD!

Primerjava obdavčitve po katastrskem dohodku in dejanskem dohodku

OBDAVČITEV PO KD	OBDAVČITEV PO DEJANSKIH PRIHODKI IN ODHODKIH
+ katastrski dohodek s pripisanimi povprečnimi subvencijami	+ prihodek od prodaje pridelkov in storitev
+ drugi dohodki	+ vse prejete subvencije in podpore
	+ drugi dohodki
	- stroški materiala, storitev
	- stroški knjigovodstva
- oprostitev plačila KD	- amortizacija strojev, zgradb, nasadov ipd.
- socialni prispevki in dajatve	- socialni prispevki in dajatve
- splošne olajšave	- splošne olajšave
= dohodninska osnova	= dohodninska osnova

Kaj lahko še sami storimo v tem času?

Davčna uprava nam je poslala informativni izračun dohodnine. To ni odločba in se nanjo ne moremo pritožiti. Če pa smo prejeli odločbo o odmeri akontacije dohodnine iz KD in se z njo ne strinjamo, se lahko nanjo pritožimo v predpisanem roku 15 dni.

Temeljito preglejmo in dopolnimo oz. popravimo podatke v predtisku dohodninske napovedi (neupoštevane olajšave, napačen pripis KD, druge napake....) in davčnemu uradu posredujmo ugovor v predpisanem roku.

Svoje nestrinjanje z načinom obdavčevanja subvencij lahko izrazite s podpisom peticije, ki je na voljo na izpostavah Kmetijske svetovalne službe.

Za naprej pa temeljito razmislimo o tem, kateri način obdavčitve je za našo kmetijo najustreznejši in predvsem uveljavimo vse možne olajšave, ki nam jih zakon omogoča. Tu kaže razmisliti tudi o tem, komu v kmečkem gospodinjstvu pripisati pravico uporabe zemljišč, da bomo vsi skupaj plačali čimmanj dohodnine. Prav tako bo potrebno to urediti tudi z morebitnimi najemniki naših zemljišč, da ne bomo po nepotrebem plačevali davka na subvencije. Zakon predpisuje določene roke, v katerih moramo davčnemu uradu sporočiti informacije v zvezi z obračunom dohodnine. Naj jih naštejemo:

- 15. januar – rok za oddajo napovedi za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem (npr. zemljišč) za preteklo leto;
- 31. januar – rok za oddajo posebne olajšave za vzdrževane družinske člane za preteklo leto;
- 28. februar – rok za napoved za odmero dohodnine od obresti na denarne depozite (nad 1.000 €) za preteklo leto;
- 30. junij vloga za določitev dejanskega uporabnika zemljišča za davčne namene za tekoče leto;
- 30. junij prijava vinogradov za proizvodnjo vina za tekoče leto;
- 30. junij prijava oljčnikov za proizvodnjo oljčnega olja za tekoče leto;
- 30. november prijava v sistem ugotavljanja dejanskega dohodka oz. dohodka po normiranih odhodkih za naslednjih 5 let.

KGZS - Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica
Miran SOTLAR, univ.dipl.ing.kmet.